

عفونت‌های انگلی روده‌ای در دانش‌آموزان مدارس ابتدایی در شرق استان مازندران

صادق پورحبیب^۱
سید ابوالحسن نقیبی^۲
شهاب‌الدین سروی^۳
سید علی شریعت زاده^۴
محمود موسی زاده^۵
شیرزاد غلامی^۶

Intestinal Parasitic Infection among Primary School Children in East of Mazandaran Province, Iran

Sadegh Pourhabib¹,
Seyed Abolhassan Naghibi²,
Shahabeddin Sarvi³,
Seyyed Ali Shariatzadeh⁴,
Mahmood Moosazadeh⁵,
Shirzad Gholami³

¹ Msc Student in Parasitology, Student Research Committee, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Associate Professor, Department of Public Health, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

³ Associate Professor, Department of Parasitology, Toxoplasmosis Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁴ PhD Student in Parasitology, Student Research Committee, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁵ Assistant Professor, Health Sciences Research Center, Addiction Institute, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

⁶ Professor, Department of Parasitology, Toxoplasmosis Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

انگلی روده‌ای در مدارس ابتدایی شرق استان مازندران انجام نشده است لذا مطالعه حاضر باهدف بررسی عفونت‌های انگل‌های روده‌ای در دانش‌آموزان مدارس ابتدایی خلیل شهر، در شرق استان مازندران در سال ۱۳۹۷ انجام شد. در این مطالعه در مجموع نمونه‌های مدفوع ۵۰۰ دانش‌آموز از شش مدرسه ابتدایی خلیل شهر در فاصله سنی ۱۲-۷ سال مورد بررسی قرار گرفتند، که تعداد ۲۶۴ نفر (۵۲/۸ درصد) آن‌ها پسر و تعداد ۲۳۶ نفر (۴۷/۲ درصد) دختر بودند. فراوانی آلودگی انگل‌های روده‌ای در دانش‌آموزان برحسب سن مادران دانش‌آموزان نشان داد که میانگین سنی مادران

عفونت‌های انگلی روده‌ای از جمله بیماری‌های شایع در کودکان به‌ویژه در مدارس می‌باشد. بررسی و تعیین آلودگی دانش‌آموزان به این عفونت‌ها در مقاطع مختلف به‌ویژه در مناطق روستایی و شهری از اولویت‌های تحقیقاتی به‌منظور تشخیص و درمان در انگل‌شناسی پزشکی و سیستم بهداشتی و درمانی می‌باشد (۲۰۱). از طرفی انگل‌های روده‌ای باعث اختلال در رشد ذهنی و تکامل شناختی کودکان می‌شود. مهم‌ترین و ارزان‌ترین راه پیشگیری از این بیماری‌ها شناسایی مبتلایان، درمان و آموزش بهداشت است (۴،۳). با توجه به این که مطالعه‌ای در زمینه شیوع بیماری‌های

E-mail: sgholami200@gmail.com

مؤلف مسئول: شیرزاد غلامی - ساری: ۱۷ جاده فرح آباد، مجتمع دانشگاهی پیامبر اعظم، دانشکده پزشکی

۱. دانشجوی کارشناس ارشد انگل‌شناسی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. استادیار، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۳. دانشیار، گروه انگل‌شناسی، مرکز تحقیقات توکسوپلاسموز، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۴. دانشجوی دکتری انگل‌شناسی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۵. استادیار، مرکز تحقیقات علوم بهداشتی، پژوهشکده اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۶. استاد، گروه انگل‌شناسی، مرکز تحقیقات توکسوپلاسموز، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۹/۱۰ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۴/۱۲/۵ تاریخ تصویب: ۱۳۹۴/۱۲/۲۴

مطالعه حاضر نشان می‌دهد که میزان شیوع آلودگی در مدارس ابتدایی خلیل شهر نسبت به سایر مطالعات پایین‌تر بوده است و با توجه به گذشت زمان و بالا رفتن سطح بهداشت خانواده‌ها و سطح معلومات آنان از بیماری‌های انگلی، طبیعی است که میزان ابتلا به انگل‌های روده‌ای کاهش پیدا کرده باشد. به منظور کنترل و کاهش آلودگی به انگل‌های روده‌ای در جمعیت مورد مطالعه، مواردی همچون آموزش بهداشت در زمینه بیماری‌های انگلی، شناسایی و درمان مبتلایان، همکاری بین مراکز بهداشتی درمانی و آموزش و پرورش، آزمایشات غربالگری قبل از ثبت نام در شهرستان پیشنهاد می‌شود.

دانش آموزان آلوده $6/503 \pm 36/09$ (حداکثر سن ۴۲ سال و حداقل سن ۳۰ سال) بود. شیوع آلودگی انگلی روده‌ای در دانش آموزان در مادران خانه‌دار و خانوارهای ۲-۳ فرزند، بیش‌تر از سایر گروه‌ها بوده است. از ۵۰۰ دانش آموز مورد مطالعه ۱۱ نفر (۲/۲ درصد) آلوده به انگل‌های روده‌ای بودند. شیوع تک‌یاخته روده‌ای بلاستوسیسیتیس هومینیس ۱/۸ درصد و ژیا ردیا لامبلیا ۰/۲ درصد بودند. در این مطالعه سایر آلودگی‌های انگلی مانند آنتامبا هیستولیتیکا، اکسیور، هیمنولیبیس نانا مشاهده نشده است. در این مطالعه ارتباط معنی‌دار بین مصرف سبزیجات خام با آلودگی انگلی روده‌ای مشاهده شد. مقایسه شیوع آلودگی‌های انگلی روده‌ای در مدارس ابتدایی در نقاط مختلف کشور با نتایج

References

1. Daryani A, Hosseini-Teshnizi S, Hosseini S-A, Ahmadpour E, Sarvi S, Amouei A, et al. Intestinal parasitic infections in Iranian preschool and school children: A systematic review and meta-analysis. *Acta Trop* 2017; 169: 69-83.
2. Daryani A, Sharif M, Nasrolahei M, Khalilian A, Mohammadi A, Barzegar G. Epidemiological survey of the prevalence of intestinal parasites among schoolchildren in Sari, northern Iran. *Trans R Soc Trop Med Hyg* 2012; 106(8): 455-459.
3. Atashnafas E, Ghorbani R, Peyvandi S, Imani S. Prevalence of intestinal parasitic infections and related factors among school children in Semnan province (2005). *Koomesh* 2006; 8(1): 75-84 (Persian).
4. Okyay P, Ertug S, Gultekin B, Onen O, Beser E. Intestinal parasites prevalence and related factors in school children, a western city sample-Turkey. *BMC Public Health* 2004; 4(1): 64.